

In octaua sancti Stephani

est diabolus et sathanas. et ligauit eum per annos mille. et misit eum in abyssum. et clausit et signauit super illum ut non seducat amplius gentes donec consummentur mille anni. et post hoc optet illum solui modico tempore. **Apo. xx.** Omnes sancti doctores et glorie ordinarie exponunt sathanas ligari per lucifero. qui mille annis debuit ligari. et post tempora anticipari debet solui ad temptandum. sed ligatus fuit tempore siluestri quando scilicet imperator fuit reuersus. **Et dico** quod iste mille anni per quos debuit ligari inceperunt computari a beato Siluestro. qui in figura ipsum ligauit. et iam illi mille anni sunt compleri. **Sol** enim mundus stat in quadam quatuordecim rogatione. etc.

In octaua sancti Stephani.

Ecce video celos

E aptos. **Act. vii.** Volens inclinare corda vestra ad amandum celestia et despiciendum terrena. volo in hoc sermone declarare vobis aliquas celestium conditiones. **Sed** prius salutem sermo **Baria.** Pro breui declaratione et materie introductione sciendum. quod in homines et iumenta deus posuit istam diuisionem. quod iumenta sunt terrena. et nihil habent celestium. sed nos homines principaliter preformamur aeternam habemus celestem. **Est** enim anima rationalis substantia spiritualis et supercelestis propter habitacionem quod licet corpus corrumpatur sicut corpora iumentorum. anima tamen in celum tanquam propria habitacione ascendit nisi originale peccatum impediatur. **Jo** de nostra stris domus nostra habitationis dissoluatur quod edificacione ex deo habeamus domum non manufactam sed eternam in celis. **ij. Co. v.** Iumenta homo quia nihil habent in celo terram respiciunt. **Ideo** de eis dicit scriptura. **De terra** facta sunt et in terram pariter reuertuntur. **Eccl. ij.** Propter differentiam inter homines et iumenta. **Jo** de nostra habitacione loquens thema dicit. **Ecce** video celos aptos etc. **Ideo** si volumus possumus intrare ut filii ad domum patris. **Patet** thema. **Quo**do celi habent tres diuersas dispositiões seu habuerunt.

Prima. fuerunt duri impenetrabiliter.

Secunda. fuerunt molles delectabiliter.

Tertia. fuerunt aperti vniuersaliter.

De tertia loquitur thema. **Ecce** video celos aptos etc. **Quantum** ad primam etc. fuerunt duri impenetrabiliter. **Ista** dispositio celorum fuit a transgressione primorum parentum. et durauit usque ad christum. in tantum quod anime hominum que sunt spiritus subtilissimi per aerem et lux que transit per fenestram vitream. et

etiam per quos vox subtiliores sunt anime. **Rō. q.** nulla creatura potest impedire eorum egressum vel ingressum. ut patet de spissitudine terre quam transeunt descendendo ad infernum vel purgatorium. **Cū** tota ista subtilitate nulla frute poterant intrare celum. **Ecce** quod erat duri impenetrabiliter. **De** hoc **Job** plangendo dicebat. **Tu** fabricatus es celos. qui solidissimi quasi ere fusi sunt **Job. xxxvij.** **Rō** huius dispositiōis fuit. quod omnes creature tam terrestres quam celestes fuerunt create per deum ad fruendum homini. quod deus per se non indigebat. **Jo** deus qui voluit facere hominem dixit. **Faciā** hominem ad imaginem et similitudinem nostram. et prout piscibus maris et volatilibus celi et bestiis terre vniuersarum creature. scilicet corporali. **Gen. i.** **Ideo** propter peccatum hominis non solum inferiora. sed etiam celestia deteriorata sunt. **Quia** sicut quando aliquis magnus nobilis seu baro facit aliquid magnum delictum seu peccationem contra regem. rex destruit sibi terram. **Ita** deus fecit quod ille magnus et nobilis baro **Adam** peccauit deus vastauit terram. et voluit omnia annihilare ut prius. sed destruxit minuendo virtutes ad fructificandum. **Secundo** a qua et aerem. quia non est ita purus. postea ignem et celum. **Nam** scientia est indeterminate theologorum in quarto sententiarum. quod de omnibus rebus abstulit deus septem partes virtutis et proprietatum et qualitarum. scilicet de claritate solis. lune. et stellarum. septem partes amouit. **Ideo** celum quod ante transgressionem et peccatum erat apertum hominibus. non solum animabus sed etiam corporibus propter peccatum induratum fuit. non solum corporibus humanis. sed etiam animabus. non solum peccatoribus. sed etiam sanctissimis. **De** istis auctoritas. **Si** non obedieritis mihi. addam correctiones vestras septuplum propter peccata vestra. et conteram superbiam vestre duritiei. daboque vobis celum desuper sicut ferrum et terram eneam. **Leuitici. xxvi.** **Nota** **Ad** addam correctiones vestras septuplum propter peccata vestra. **Omnia** peccata mortalia que possunt fieri reducuntur ad ista septem. **Ratio.** quia in septem posunt gentes peccare. **Primo** in honoribus. officiis. dignitatibus. possunt peccare inordinatē contra deum appetendo et sibi proeudando. **Ecce** hic peccatum superbie. **Alia** autem bona sunt temporalia. ut diuitie. bladium. vinum. oleum. et huiusmodi. **Si** inordinatē et contra dei preceptum lucent. **Ecce** hic peccatum auaricie. etc. **Tercia** bona sunt

Sermo

bona delectatōis carnal. z qñ inordinate re
cipiūt seq̄ luxuria. **Quartū** ē amicitia prior
Itē bonū nō hñt iumēta qz vnū nō curat d
alio. **Et** qñ hoies d amicitia n̄ bñ se gubnant
seq̄ inuidia. **Quintū** bonū est cibp necitate
vire. s; qñ inordinate sumit sequit pctm̄ gule
Septū bonū ē inimicor. q; ex eis fabricant
corone paradisi. **Nā** si bñ laureti? z vinceti? nō
habuissent inimicos nō fuissent vt martires
coronari. **Itē** si castitas nō habuissz inimicā
luxuria. s; gies nō habuissent aureolā. **Sep-**
timū bonū est tps. p̄ciosum bonū est incm̄ q
si vn? dānat? posset h̄re tm̄ tēps q̄tū duraret
vnū. **Aue maria.** ita vt essz viator. posset sal
uari. **Et** qñ male expēdit. ecce pctm̄ accidie.
Ex his septē bonis si inordinate sumāt sunt
septē pctā mortalia. **Ecce** qre d̄t. addam cor
rectōes v̄as septuplū p̄ pctā v̄a. s. infirmi
tates. mortalitates. carittias. siccitates. guer
ras z malignitates. **Secūdo** d̄t. **Et** p̄terā sup
biā. zc. **Et** nō fac̄ mētionē de alijs pctis. **Rñ**
de o. qz nūq̄ sit pctm̄ mortale qñ habuerit in
itiū in supbia. **Itē** pctm̄ includit omnia alia
pctā. **Verbi** grā. qre aliq̄s ē auar? facies vsu
ras. furta. zc. qz nō vult hūiliari ad fruādum
mādatū dei. **Nō** feneraberz fratri ad vsurāzē
Idē de luxuria. **Jā** em̄ de? dedit hoi reglam
certā. s. in actu matrimonij fruādo moduz. zc
Alij autē vt nō curēt de illo actu s; nolūt sub
ijci legi dei. **Ecce** supbia istō pctm̄ icludit. zc
Idē de gula. iā dedit reglam in cibis sume
re necessitatē p vita corpis sustērandā. s; gu
losi nolūt fuare. **Ecce** supbia. **Et** s; n̄ dicāt
ore. nolo fuare. tm̄ ope oñdunt oppositū **Idē**
de inimicis. **De** p̄cepit ne recipiāt vindictā
nec in ore nec i corde habeāt eis malā volun
tatē. z nihil fuāt. **Ecce** supbia. **Et** iam dedit
legē ne pdam? tps. s; in opib; spūalib; simus
diligētes. z nihil facim?. **Ecce** supbia. **P̄t** s;
q̄ om̄e pctm̄ h; radice z initiū i supbia. **Ec**
ce qre d̄t. **Et** p̄terā supbiā. zc. **Tertio.** **Et** da
bo vob̄ celū desup sic ferz. **Dicit** scriptura q
oīdes hūiles z deuote facte p vos sūt sagitte
penetrātes celū z ascēdunt vsq; ad xp̄m̄ ad
uocādop vob̄. vt p̄curator vel aduocat? corā
iudice. **Dñs** hūilitatis se nubes penetrabit. et
donec appropinquet nō solabit. z n̄ discedz
donec altissimus aspiciat. z dñs n̄ elongabit
Eccl̄i. xxxv. s; qñ sum? i pctis celū ē ferreū z
non possum? penetrare celū. **Quarto** z dabo
terrā eneā. ne. s. fructificet. z i cassum p̄sumet
labor v̄z. **Ecce** de p̄ma celozum dispositōe;

Quātū ad sc̄dam celoz dispositōz. **Trans**
actis qñq; militib; ānis. in q̄b; celi fuerūt du
ri. subdita p̄ma dispositōe celi mutauētz p̄di
tionē z fuerūt molles z dulces delectabilē. **Et**
durauit ista dispositio a xp̄i incarnatōe vsq;
ad ascēsiōē. **Rō** h? dulcedis z mollificatiōis
est. qz q̄diu possz ferrū ad ignē applicari et in
igne stare liqueret. **Ita** exq̄ ille ignis infini?
diuini amorz ardētissimi z dulcissimi de quō
apls. **De** n̄ ignis p̄sumēs est. **De** b. xij. p̄rāsū
uit celos veniēdo ad nos. iā ip̄i celi mollissi
mi z melliflui facti sunt. **Jō** cārat eccl̄ia in nā
tiuitate dñi. **Hodie** de celo pax s; descendit
hodie p totū mundū melliflui facti sunt celi.
Hora nō d̄t mellet. s; melliflui. i. stillātes gut
tas dulcedis i cordib; p̄tēplatiuoz. s; terreni
hoies z carnales n̄ gustāt. **Rō** h? dispositōis
est p̄tū ad p̄mā. **Nā** p̄ aduētū filij dei m̄lū
meliorata est hūana p̄ditio. z deteriorata om
niū rex causalitate oīapportionabilē fuerūt
deteriorata. als nō fuissz p̄ortio. **Dñs** at̄ hō
est meliorat?. qz exq̄ rex duxit i sp̄sam filiam
rustici. oēs de illo genere meliorant. **Ita** de
xp̄o rege ducēte sorore n̄am naturā hūana z
in sp̄sam. oēs nos sum? meliorati etiā create
s; marie celū. **De** h̄ d̄t d̄s i p̄s. **De** cū egredre
ris i sp̄ctu ppli tui. cū p̄rāsires i deserto. **Ter**
ra mota est. et enī celi distillaueit a facie di sy
nai. a facie dei isrl. **Pluuiā** volūtariā segregā
bis de hereditati tue. z infirmata ē. tu v̄o p/
fecisti eā. **Malia** tua habitabunt i ea. p̄asti in
dulcedine tua paupi d̄. p̄s. lxxv. **Nota** secre
ta cū d̄t. **De** cū egredreris i sp̄ctu ppli tui.
Ecce h̄ t̄agit mysteriū incarnatōis filij dei.
Rō. qz q̄ est theologie. z bñ **Bern̄.** i eplā ad
hugonē d̄ sc̄to victore. qz i die incarnatōis
oīs angli vidēt ip̄m incarnatū. **Jō** d̄t i cō
spectu ppli tui. s. angli. **Dicāt** quō sunt nouez
ordies āglor. **Or** do alior ē seraphin **Sc̄dō**
cherubin. z sic d̄ alijs descēdēdo. **Cogitate** q
modo egrediebaf. nō icelligat; p motū locale
s; p̄tēplatoz eoz z visōnē quō in q̄lib; or
de dicebat sibi. **Dñe** assumat; naturā hūā
nam. z nūq̄d hoies sunt nobiliores nobis. zc
Et sic omnes angeli scierunt in celo **In** ter
ra autē solum sciuit virgo **Maria.** que cū p̄ce
pit. **Cum** p̄transires in deserto. h̄ t̄agit nati
uitatem xp̄i. **Iste** mūdus dicebat loc? des̄?
Ratio. quia licet tūc mūdus esset bñ popula
tus. z hominib; associat?. tm̄ sicut p̄sona asso
ciata nisi habeat deum dicitur deserta **Sed**
si habet deum per gratiam. licet sit in des̄to;

In octaua sancti Iohannis euāgeliste

nō est sola. Et q̄ tūc mūd⁹ ex p̄ctis non habe-
bat deū. **Jō** d̄r. Et cū p̄rāsires. s. p̄ virginē q̄
fuit via p̄ quā venit i desertū h⁹ mūdi Terra
mota ē. s. ex edicto impatoris. vt q̄libet p̄fite-
ret in suā ciuitatē **Eli** distillauerūt a facie di
synai igniti. s. caritate. **Ecce** cā. a facie dei isrl⁹
Ecce effect⁹. q̄ vt mūdus videret deū p̄ fidē
Ecce sc̄da celoz dispositio. **Quantū** ad ter-
tiam. zc. **Sūt** apti vniuersalit. **Jō** d̄r thema
Ecce video. zc. **Ista** dispositio incepit i xp̄i
ascensione. z durauit vsqz ad diē iudicij. **In**
introitu xp̄i z sanctorz porte fuerunt aperte.
Chrys. loquēs de p̄ditōibz celoz d̄r. **Erāt** p̄
obstacula q̄dā q̄bz obsistētibz aie defunctorū
introire nō poterāt celos. **Sz** nota qualiter
xp̄o ascendente obstacula amota sunt fm q̄
tāgit p̄pha d̄d. ps. xxiij. **Attollite** portas p̄nci-
pes v̄ias. z eleuam̄ porte eternas. z introi-
bit rex gl̄e. **Et** date fuerunt due r̄nsiones. s. q̄
erāt duo obstacula. **Primū** est in regiōe aeris.
zc. vbi est maior multitudo demonū trāsitus
obseruatiū. z q̄n angli dixerūt eis. **Attollite** zc
r̄nderūt. **Quis** ē iste rex gl̄e. zc. **Et** sc̄ti angeli.
Dñs foris z potēs in plio. zc. q̄. s. vicit vestruz
p̄ncipē. z fugerunt. **Et** sic amotū est p̄mū ob-
staculū sc̄is p̄sonis. **Sc̄dm** obstaculū erat
sc̄toz angeloz celū custodientū. q̄bz dictum
fuit. **Attollite** portas. zc. **R̄nderūt.** **Quis** est
iste rex gl̄e. nō ignorāter sz admiratiue. q̄ tā-
tam gl̄am dat aīabz. z sic apti sunt celi. **Ideo**
beat⁹ stephan⁹ q̄ post xp̄i ascēsiōnē passus est.
vidit celos apertos. ideo nō dubitauit mori.
Quādiu em̄ viuim⁹ celi sūt nob̄ apti. et post
mortē nō ap̄iunt nisi iā in vita fuerint aperti
Cū intrauerit p̄familias. z clausit ostium.
incipietis foris stare z pulsare dicentes. **Dñe**
dñe ap̄i nob̄. **Et** r̄ndens dicet vob. **Amē** di-
co vob. **Nescio** vos vñ sitis. zc. **Lu. xiiij.** **Ho-**
ta. clausit ostiū. s. p̄ctōris. **Ergo** festinemus
nō expectem⁹ mortē. **Nec** iuuenis expectet se-
nectutē. q̄ etiā hirc⁹ v̄l agn⁹ morit sic et ouis
Nec san⁹ expectet infirmitatē. **Ne** accidat no-
bis sic legit de duobz viatoribz simul ad suaz
villā ambulanti. **Dicat** pabola q̄ villa ha-
bebat p̄suetudinē portalia claudēdi i sero. q̄z
vñ remāsit i prato amenissimo. z porte fuerit
clausa. zc. **Villa** nostra ad quā nos sum⁹ am-
bulātes est paradus. q̄ nō hēm⁹ h̄ manentē ci-
uitatē. ad **Heb. viij.** **Et** in nocte. s. culpe clau-
dit. **Jō** optet venire d̄ die. s. cū claritate ḡtie.
Sz mūdani remanēt in prato luxurie. **Qua-**
ri in fonte mōtis auaricie. **Sugbi** in arboze

vanitatis. in vestitu. ornatu. zc. **Sz** prudēs
trāsit cū labore p̄nie. vt p̄ tpe veniat ad portā
zc. **Jō** ap̄ls. **Festinem⁹** ḡ ingredi i illā req̄dem
ad **Heb. iij.**

In octaua sancti Iohannis euāgeliste.

Hic est discipulus

Hille quē diligebat ih̄s. **Jō. vi.** Sic i
festo beati Iohannis p̄dicauit de amo-
re quē xp̄s habebat ad beatum Iohem sup
om̄s alios. **Nō** volo p̄dicare p̄ q̄ opa possu-
mus nos diligi a xp̄o. **Sz** p̄us salutes virgo
Maria. **Verbū** themas p̄prie d̄r de beato Jo-
hanne euāgelista. **Diceret** aliq̄s. **Quāq̄** xp̄us
diligebat om̄s alios ap̄los. imo. q̄re ḡ dicit.
Nic est. zc. **Licet** em̄ xp̄s diligeret oēs alios
magno amore. singlarē tñ amorē z familiari-
tatē hēbat ad br̄m Iohem. sic parētes natu-
ralit̄ diligūt om̄s filios. s. singlarit̄ diligūt
eis magis similioz. gratiosoz. z pulcrosoz
Ita xp̄s diligebat om̄s. s. singlarit̄ Iohem
sibi silem i puritate p̄ginitatis. **Beda.** **Dilige-**
bat Ihs iohem nō exceptis ceteris singlarit̄
solum. s. p̄ ceteris q̄s diligebat familiarit̄ vñ.
quem sp̄alis p̄rogatiua castitatis ampliori
dilectione fecerat dignuz. **Ecce** quare de be-
ato Iohanne p̄prie d̄r thema. **Et** dicit **Beda**
rōem dilectionis. s. puritatez vite. **Nō** vide-
amus si sunt alie rōes sen p̄tutes et q̄bz deus
diligat nos. **Ego** amore v̄zi q̄siui z iueni se-
ptem virtutes.

Prima est p̄templatio de sapientia.

Sc̄da dilectio de beniuolētia.

Tercia obseruatio de obedientia.

Quarta simplicitas de p̄scia.

Quinta puritas de p̄nitentia.

Sexta largitas de misericordia.

Septima vnitas de p̄cordia.

Et p̄ oibz insimul pōt q̄s diligi a deo. z d̄ ta-
li poterim⁹ dicere. **Nic** est discipul⁹ ille quem
zc. **Dico** p̄mo q̄ p̄templatio sapientie ē rō
quare homo diligit a deo. **Quando** em̄ cre-
atura dat se p̄templationi diuine. legēdo. stu-
dendo. sermones audiendo. deuote orando.
z per ista visibilia deum intuendo. ex mundi
gubernatione z p̄uisione. diuinam p̄uidenti-
am p̄siderando. gloriā paradisi z penas in-
ferni meditando. talis creatura multum di-
ligitur a deo. **Auctas.** **Fundamenta** eius in
montibz sanctis. diligit dñs portas syon sup
omnia tabernacula **Jacob.** **Psalmo. lxxxviij.**
Nota secreta. **Fundamenta** eius. scilicet